

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchényi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK

előfizetési pénzek és a kiadás körüli pausz...
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ideintéendők.

Bérmuntlan levelek csak ismert kzeketől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospettisor egyszeri beiktatásért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos pettisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglal
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Szerda, május 25

100. szám.

Választási mozgalmak Hajdumegyében.

— A h.-b.-zörményi szabadelvűpárt zászló-
bontása. —

Tagadhatlan tény, hogy Hajdume-
gye csaknem minden kerületéből ellen-
zéki képviselőket küldött az utóbbi vá-
lasztások alatt az országgyűlésre. Az in-
telligentia, az értelmiség mintha aludni
látszott volna e kerületekben; úgy tet-
szett, hogy a küzdőért már-már teljesen
az ellenzék uralmába engedte át.

Örömmel látjuk azonban, hogy a
mostani választásoknál Hajdumegye ke-
rületeiben is a választók azon osztálya,
melyre a megye közelete, igazgatása, fel-
virágzása van bízva, — kilépett a küzd-
térre, s az irányadó vezetés köteleessé-
geinek óhat megfelelni. Igen helyesen,
mert a vezérszerepet mindig és minden-
ütt a vagyonos és értelmi osztálynak
kell viselnie. A hol ezt kiengedte kezé-
ből, s a hol a féktelen, szilaj, nem rit-
kán félrevezetett népre lett átruházva,
ott a boldogulásnak, előrehaladásának,
a kultúrörökvéseknek is útját állták.

Hajdumegye igen nagy intelligen-
ciával bír, s ezért volt okunk bízni ab-
ban, hogy a politikai küzdőteret is visz-
szaragadja kezébe az egy pillanatra át-
engedett vezérszerepet.

Csaknem minden hajdumegyei kerü-
letben megindultak a kormány párti moz-
galmak, de figyelmünket, érdeklődésün-
ket leginkább a h.-n.-án.-si és h.-b.-ö-
s-zörményi választások vonják ma-
gukra. Az előbbi kerületben György
E n d r e országgyűlési képviselő, a
nagyérdemi politikai kapacitás körül
csoportosul a választók bizalma, míg a
h.-b.-zörményi kerület szabadelvű pártja
tegnap kiáltotta ki képviselőjelöltnek
L e n g y e l I m r e t a debreczeni tör-
vénszék érdemekben gazdag bíróját.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A kecskés-völgyi malom.

Elbeszélés.
I r t a V É R T E S I A R N O L D.

Mennél inkább bömbölt a szél, mennél
inkább tördelte az ágakat, a leány lázas in-
dulata is annál inkább fokozódott, mintha
együtt nőtt volna a viharral, mintha egyik a
másikat biztatta, lovalta volna, ki lesz bő-
szebb, ki lesz rettenetesebb?

Es mintha gyorsabban vitte volna a
szél a leányt, lázasan rohant az most teva,
lába alig érintette a földet, csak mint egy
árnyék elshant.

Már lért a völgybe. Villogó szemei
már megkülönböztették az éji homályba
malom pihenő kerekait, az új zsinólytetőt,
a fehér patakot. Ott állt a leány alig pár
lépésnyire a malomtól.

De mintha abban a pillanatban valami
lázás álomból ébredt volna föl, megdőböneve
tekintett körül.
— Mit akartam cselekedni? — susogá
elborzadva.

Mintha nem akarna hinni önmagának,
mintha még mindig kételkedék, vajjon nem
alom-e mindez, tapogatva nyult a kendő alá.
Ah! igen, ott vannak a gyújtogató eszközök.
Reazket és hideg dermetség fut át tes-
tén. Tehát gyújtogató akart lenni? Gyujto-
gató!

Ugy érzi, mintha megmerednék egész
teste a borzalom miatt. Futni akarna és nem
bír. Olomnehézek lábai, alig tudja emelni.
Iszonyodva takarja el arcát, pedig hát
sötét éjben úgy sem láthatja senki. Ki elől
takarja? Az isten elől? Az keresztül lát ho-
mályon és éjszakán.

— Istenem! istenem! istenem! — re-
bgi az ifjú leány az elszörnyedés, a fájdá-
lom, a kétségbeesés hangján.

Nagyon érthető, és nagyon termé-
szetes a bősörményiek választása s az
a lelkes bizalom, melyvel L e n g y e l
Imre felé fordultak igazolva van Len-
gyel Imre egyénisége, élete, érdemei
által.

Öt büszkeséggel magokénak mond-
hatják a bősörményiek. Bölcsője ott
ringott, s e várost ő még most is, midőn
életpályája más helyre vezette, édes ott-
hónának tekinti s e városért, a mint ezt teg-
nap a küldöttség szónoka is kifejezte,
sohasem szünt meg érdeklődni; a hol
és amikor csak lehetett és kellett min-
dig az elsők között volt, kik Bősör-
mény érdekeiben fáradoztak. A szeretet
nála is otthon kezdődik. Es most midőn
már h a r m a d i z b e n k e r e s i k f e l-
ő t l e g k ö z e l l e b b i h o n t i á r s a i , h o g y f o g a d j a
el részükéről a képviselőjelöltséget, ezzel
viszont Bősörmény város szabadelvűpárti
polgárai a legszebb jelét adták annak,
hogy mennyire megtudják becsülni váro-
suk fiának érdemeit, melyet ez a közü-
gyek hasznos szolgálatában szerzet.

A bősörményi polgárok a Lengyel
Imre fellépésével a polgárerényeknek
legértékesebb jutalmat készülnek meg-
adni melylyel alkotmányos országban
szabad polgárok megtisztelhetik azt, kit
szeretnek és becsülnék.

A bősörményi polgárok e fellép-
tetéssel és majd a döntő csata napján a
győzelemmel mintegy megkoronázzák azt
a sok kitüntetést, melyeket Lengyel
Imre már eddig is szerencsés volt nyerni
az ő szűkebb értelemben vett hazáján
kívül távolabbi körökben is, mint az
igazságszolgáltatás egyik lelkiismeretes
férfa, mint a debreczeni dalegyet tisz-
teletbeli elnöke, mint az alsó-szabolcs-
hajduvidéki ev. ref. egyh. megye tanács-
bírója.

Lengyel Imre valamint a leghasz-
nosabb, legmunkásabb tagja volt a deb-

reczeni kir. törvénszéki bírói karnak,
valamint Hajdudervarmerge, az alsó-szabolcs
hajduvidéki ev. ref. tractus és a tisztán-
tuli egyházkerület tiszteletreméltó gyü-
léstermeiben az ő szava, véleménye min-
dig súlyly-l birt: úgy bizony lehet re-
ménye ni, hogy a képviselőházban is
méltóan fogja képviselni Boocskai hajdui-
nak legelső városát, Bősörményt.

Üdvözljük e városnak a legjöza-
nabb politikai elveket valló derék pol-
gárságát a szerencsés kijelölésért.

Üdvözljük Lengyel Imre urat a
szabadelvű párt képviselőjelöltjeinek dí-
szes soraiban!

S teljes bizalommal nézünk a vá-
lasztás nagy napja elé, s hisszük hogy a
Lengyel Imre zászlói, melyek a szaba-
delvű párt elveinek jelvényei, diadalmá-
san fognak e napon lobogni.

A Lengyel Imre * * * képviselőjelöl-
tség elfogadására felkérő küldöttség eljá-
rását következő tudósításban adjuk.

A szabadelvű párt a legnagyobb hajdu-
városban H.-Bősörményben is szervezkedett,
megalakult s kedvező kilátások között kez-
dte a nagy akcióba: a szabadelvű párt
zslaját két ellenzék, a szélsőbal és anti-
szemita párt ellenébe győzelemre juttatni.
A város komoly, bírgadt gondolkodásu, leg-
vagyonosabb polgársága tünt ki a szabad-
elvű eszmék lobogóját s vasárnap a fűrdő-
kertben tartott alakuló közgyűlésén, melyen
— nem tuozva, az igazságnak megfelelőleg
állítjuk — 300, a közjogi alapon álló vá-
lasztójelet meg és Bősörmény város szülöt-
tét, odaváló közbirtokost L e n g y e l I m r e
debreczeni kir. törvénszéki bírót egyhaug-
lag, nagy lelkesedés között képviselőjelölti
kikiáltotta.

Tegnap egy 13 tagu küldöttség jött be az
ifju erőteljes párt részéről Debreczenbe, hogy
a képviselőjelöltséget Lengyel Imre urnak
felajánlja s őt ennek elfogadására felkérje.
A küldöttség tagjai voltak: Orosz Gyula,
g. kath. eszperes plébánus, mint szónok, L é-
vai Márton ügyvéd párt elnök, Paksy Ká-
roly polgármester, Szabó Gábor közgyám,

nyelveiket a lángokból. Irtózat nézni — S
a leányak néni kell; nem bír megválni e
látványtól.

Megvilágosodik körszöke körül az egész táj.
Tisztán láthatni, a mi a malom körül tör-
ténik. Emberek asszonyok futkosnak, de nem
bírnak segíteni. Ki bírna itt segíteni?

A remegő leány azt képzeli, hogy
szinte hallja sikoltásaikat is, és hallja a
rémitő ropogást, pattogást, a mint az egész
deszkaépület égett s a gerendák repedeznek,
szakadoznak.

Pedig semmit sem hall. A szél innen
fúj a malom felé s ellenkező irányba viszi a
hangot. A leány figyel. Nem, valóban nem
hall semmi hangot, csak a szél bömbölését,
mely innen ujongva oda száll.

De igen, hallja a mint a szél egy-egy
percze eszűndesül, a harang kongását is a
faluból. Tehát mégsem álom? Nem képzélet?
Tűz, tűz igazán!

Sokáig nézi a leány, önmagáról meg-
feleltetve, a rémes látványt. Mikor közele-
léptek zajára föleszmél és futni akar, már
késő.

Emberek jönnek a faluból. nagy cso-
port nép; a tűz színhelyére sietnek.

— Megállj! — kiáltanak a futni
akaróra.

Zsibbadt lábai megtagadják a leányt
a szolgálatot, térdel lecsuklanak alatta, össze-
roksked.

Az emberek, kik kiabálva utána rohan-
tak, már elérték, körülfogták.

— Itt a gyújtogató! — hangzik a fé-
lig elalélt leány fölébe a rémitő szó.

Kebléhez nyul, elakarja dobni a gyanus
szereket, melyeket még most is kendője alatt
hord; de már megragadják kezét.

— Kötözzétek meg! — kiált hátulról
egy kemény hang.

— Vessétek a tűzbe! — rivalg a fel-
bőszült tömeg.

Kövér Pál városgazda, Bíró Ferencz árva-
széki ülnök, id. Fazekas Gábor, Fegyveres
András, G. Szabó Sandor, Uzonyi Sándor,
Sóvágó Mihály, K. Tóth András, Józsay Já-
nos birtokos polgárok. E küldöttséghez csat-
lakoztak még: K. Kovacs Mihály, R. Gá-
bor és Zsigó Márton birtokosok és városi
regale bérlők. Lengyel Imre ur lakásán fo-
gadta a küldöttséget, melynek szónoka nt.
Orosz Gyula ur körülbelül a következő beszé-
det intézte az érdemes képviselőjelöltöz:

Orosz Gyula ur mintegy beszéde be-
vezetéseként megemlíti, hogy Bősörmény
városnak egy köztisztviselőben álló polgára
ezelőtt pár héttel felhívást bccátott ki a
végből, hogy akik a közjogi alapon állanak
szükségét látják-e egy képviselőjelölt fel-
állításának? E végből érkezett tartatoit,
melyen úgy a szabadelvű, mint a mérsékelt
ellenzéki pártion lévőek részt vettek s abban
állapodtak meg hogy szabadelvű párti je-
jelöltet léptetnek fel és az értekezlet szabadelvű
párt czimmel magát megalakultnak jelentet-
te ki. Szónok nem titkolja el, hogy e párt-
ban vannak olyanok is, kik a nyomozott or-
szagos terhek sulya alatt talán örömebbek
szavaztak volna közjogi alapon álló ellen-
zéki képviselő jelöltre, de mivel arról is
megvannak győződve, hogy az ugyanazon
közjogi alapon álló mindkét párt érzelmei,
érdekei, eszmái azonosok, t. i. szeretet az
édes haza iránt, az ország felvirágoztatása,
népeinek jóléte, boldogítása a főcél. Eppen
ezért egy oly képviselőjelölt felléptetéséről
igyekeztek gondoskodni, ki a közjó és Bő-
sörmény város érdekei előmozdításának buz-
gó, tevékeny munkása legyen. Ilyen felfogás
mellett a szabadelvű párt bizalma Lengyel
Imre esett mint oly férfitúra, kinek önzetlen
hazafiságáról, tisztá, szilárd jelleméről a vá-
lasztók megvannak győződve, és a ki gőbb
izben adta már jelét annak, hogy B. város
előhaladását őszintén szívén hordozza. Eze-
kért határozta el a párt hogy felkérjék őt a
képviseelőjelöltség elfogadására. A szabadel-
vű választók nevében tehát egész bizalommal
kéri, hogy vonzalmuk és őszin-
te r a g a s z k o d á s u n k a k h e l y e t a d n i
s a s z é p , m e g t i z t e l ő , d e n e h é z é s s o k h a z a -
fiúi gondnal járó képviselői állás jelöltségét
elfogadni sziveskedjék. A szónok beszédét
azon édes ohajtással végezi be, hogy Len-
gyel Imre urat, a választás napján mint Bő-

V.

A malom még ég, de már nem oly ret-
tenetes lánggal. A tűz gyorsan fölemészttette
az egész faépületet; csak roppant halom
izzó parázs most az egész, mely rettenetes
vörös fényben csillog. A félig elégett geren-
dák lángolnak még. Hiába való dolog volna
e tűztengerben oltani valamit; nincs már
megmenteni való.

A tegnap még gazdag, most szegény
molnárné kétségbeesetten, jajgatva kezét
tördelve futkos az összecsoportosult emberek
közt. Nem maradt egybe, mint a rajta lévő
ruhája, mindene oda égett; csak alig volt
annyi ideje, hogy úgy, a hogy volt félig
öltözve, az ablakon kiszökhetett az égő ma-
lomból.

Most vissza akar rohanni a lángok közé.
Ha mindene elvesztett, hát vesszen ott ő
maga is. Majd aztán neki esik a megkötözött
leányt s szétépné körmeivel, fogaival, ha
az emberek hozzá eresztenék, fenyegeti, szid-
dalmazza s kiabál, hogy dobják a tűzbe a
gyújtogatót, gonosz, beestelen személyt.

S az emberek egy része kész is volna
rá. Soha sem szerették ezt a jöttment népet,
sem az apját, sem a leányt. Ezeket a kevély
koldusokat, kik valahol az utszélen haltak
volna meg éhen, ha a fau föl nem fogadja
őket, s ihol la: ez a hála!

A bíró, a jegyző, visszatartják a dühös
népet, de ők magok is nagyon fölhaborodot-
tak a gyújtogató ellen. Ilyen fiatal és már
ilyen gonosz!

— Rózsai, miért tett-d ezt? — szolt a
örög bíró zigorú szemrehányó hangon.

— Apátad megöli a szegény, szolt a
jegyző.

A leány sápadt, néma. Még a kettős
biborszínű világlítás mellett, a tűz és a ha-
sadó hajnal világozása mellett is sápadtnak
látszik. Szótlon tür minden szidalmat, minden
átkot, minden fenyegetést. Feje lecsüggedt,
de megmaradt még valami arcának büszke
kifejezéséből.

szürmény város szabadalvú párti képviselőjét üdvözölhesse.

A jelen voltak eljenzése, mely a szivből jövő beszédre felhangzott, megszűnővén Lengyel Imre ur főbb vonásokban körülbelől következőleg választott a küldöttségnek:

Azon huzamosabb idő alatt, hogy a politikai pályától visszavonulva él az igazság szolgáltatás terén működve, már harmad ízben részese azon megtisztelő szerencsében, hogy polgártársainak bizalma feléje fordult a képviselőjelöltég felajánlásánál. Két, de különösen a második ízben helyzete, magán ügyei nem engedték meg — legnagyobb sajnálatára — hogy e bizalmat elfogadja, melynek értékét pedig nagyon érti, melyet a legnagyobb kiönök tart, a mit közpolgár polgártársaitól kaphat; e jutalmat kiérdemelni a közélet minden munkásának legfőbb büszkeségét képezheti. O mindíg egyszerű polgár kívánt maradni, s híven betöltött igyekezett azon kis kört, melyet hivatalánál fogva elfoglalt. Képviselőre sem vágyott, ezt soha nem kereste; de most, a bizalomnak e harmadszori telemelő nyilvánulásakor — megvalja — nincsen ereje azt ismét visszautasítani. Kijelenti hogy a neki följárótt képviselő jelöltséget elfogadja.

Ezek után addig is míg Bözörményben program beszédet megtartaná, röviden csak részben, körvonalozza álláspontját. Itt elmondja, hogy az utóbbi időkben nem avatkozott be, Bözörmény város ügyeibe, de azért mindig figyelemmel kísérte azok folyását, s az ottani politikai életet is jól ismeri. Tudja azt is miként állt elő a multkor egész hírtelenséggel, — váratlanul az antiszemita többség.

Elmondja, hogy Bözörmény városi polgárságának többsége régebben a balközéphez tartozott, ő is ennek volt tagja. Midőn a párt nagynevű vezére a kormányra lépett ő kivette a vezérszót a pártból, s a szabadalvú pártrendíthetetlen híve s az is fog maradni; e párt eszméit, törekvéseit fogja a jövőben is támogatni.

„Még kell emlékeznem — mondá ezután — pár szóval az ugynevezett antiszemita irányza ról, mely már a legközelebbi országgyűlésen mint külön pártárványat — néhány választó kerület, és azok között éppen szülő városom Hajdu Bözörmény választó polgárainak is többsége által választott képviselői által mint önálló politikai elv preklamáltatott“.

„Nem akarok és nem fogok elzárkózni azon alap igazság elöl, hogy a jogokkal köteleességek járnak, s midőn a törvényelőtti egyenlőség nagy elvnek nagy alkotója Kossuth Lajos nyomodkain haladva, Szt István koronája alatt elő izraelita honitársainkra is ezen jogegyenlőség kiterjesztett, joggal reményelte és elvárhatta a magyar nemzet, hogy polgárosított hazánkfiak saját intézményeiket melóbb igyekezni fognak oly módon átalakítani, hogy a midőn egyenjogúsítottak, kiváltságos jogokat ne élvezzenek, és a mennyiben kétségbe vonhatatlan, hogy e téren részükrol ez ideig ugy szólván mi sem történt: igen természetesen találom, hogy mi kik jogainkban őket részeltettük — társadalmi uton igyekezzünk oda-hatni hogy velünk szemben a jogegyenlőség kölcsönösen, kifelé ugy mint befelé teljes mértékben érvényesüljön, és semmiféle kiváltságot többé egyik a másik felett ne kö-

A bíró, a jegyző komoly szóval intik, hogy valjón be mindent igazán; a komisziarius meg a szolgabíró ugys kivallatják, jobb ha szépszerével maga vall, enyhíteni fogja büntetését.

(Végo köv.)

Szabadságot férjek.

Micsoda gyöngy egy világ az. Az asszonyt egy csomó máhával együtt bepakolja vasuti kocsiába s mikor a vasuti kocsi az ezer fogadást tevő és kívánó asszonyokat magával viszi a hosszú utra s mikor már a fehér kendő lobogtatása sem látszik, akkor a tisztelt férj először is egy hosszú — lélegzetet vesz. Ez a hosszú lélegzetvétel pedig sok és nagy dolgot jelent. Hogy ő újra független ur, hogy nála van a kapukulcs, hogy azt teheti, ami neki tetszik, akkor mehet haza, a mikor kedve tartja és akár az ágy elöl levő szőnyegen alhatik ruhástól, cipőstől. Nem zavarja meg a csöndes mulatságot az aggodalom, hogy majd milyen képet vág otthon az asszony?

Sem szemrehányás, sem kéréshetetlen nék látszó harag nem üt tányát otthon a szobákban s a falak, a képek, a butorok egész bátran foroghatnak a férj körül, he éppen holmi nagyobb mulatság esik meg; az ajtó késő éjszaka nem kell esőndesen, ovatosan nyitni ki, a lábujhegyen való járás elmarad, neki lehet egész bátran menni a székének és ami fő, nem ül egy-egy zsandár a sarokban megakasztandó a kitérni készülő utát. Czimborákat is lehet vinni haza.

Mennyire észre lehet venni a vendéglő asztalán azt a különbséget, amely a férjek között van. Ha egy ezek közül esőndes szomorúsággal lép oda, komoran köszön, szolidan leül és lassu hangon rendel magának egy pohár sör; akkor kétségtelen, hogy vacsorára hazamegy s hogy otthon van az asz-

veteljen, az állam iránti kötelességük és teherviselés mindenki irányában, ki magát a haza polgáranak tekinti — arányosan kiszabhatók, és követelhetők legyenek. Ilyen értelemben van, és lehet nézetem szerint antisemita érzelme, törekvés; azonban hogy ezen érzelme, ezen törekvés, mely minden magyar embernek közös érzelme, az ország házbán külön önálló párt által képviseltessek, annak szükségét nem látom. Majd beszéde folytatásában reményét fejezi ki, hogy a jövő országgyűlés nagymértékben orvó olni fogja a meglévő országos bajokat, hogy az országgyűlésre felküldendő hazafiaknak sikerülni fog megtalálni a helyes eszközöket, melyek által e bajok orvosolhatók.

Nem hagyta figyelmen kívül Bözörmény város speciális érdekeit sem. Kétségtelen — ugymond — hogy Bözörmény város 1867 óta előre keveset, sőt hátrafele annál többet haladt. Ő ezt a szomorú jeleuséget hajlandó azon marev állaspontnak tulajdonítani, melyet a bözörményi polgárság azóta politikai tekintetben elfoglalt. Sikeres, hasznos eredményeket csakis megfontolt, okos és számító eszelekvéssel lehet elérni. Ha egy képviselő nem szegzi magát ellentétbe a fennálló tényekkel, de csakis hazafias kor mányval, ugy tagadhatlanul több elérhető és ilyen irányban működve Bözörményre nézve még minden minden elveszítve; a miket meg eddig e város anyagi és szellemi előhaladása érdekében meg nem nyert, azokból sok megszereshető. Így, hogy többet ne említsen, neki nagy, erős reménye van ahhoz, hogy Bözörmény még vármegyei székhelyé lesz. Ez nem lehetetlen. A legközelebbi időkből lehet példát felhozni arra, hogy egy újabb kikerekített vármegye székhelye meg lett változtatva. Csak az u kell igyekezni, hogy a bözörményiek iránvú törekvéseinek a megyei törvényhatóságnál többség szerezzessék. E tekintetben ő a maga részéről minden lehető el fog követni. Ugyebekre nézve is igéri, hogy megválasztása esetén ugy az egyesek mint a város érdekeinek minlenkor szószóloja és tehetősége szerint előmozdítja lesz az országgyűlésen. Még egyszer kijelenti, hogy reá nézve rendkívül megtisztelő bizalmat bözörményi polgártársai, a szülővárosabeliek részéről a egu jobb köszönettel elfogadja.

A küldöttség a meggyőződés hangján, a sziv melegéből fakadó beszédet többször helyeslésekkel szakította félbe s végül megéljenzete.

E fogadtatás után a küldöttség tagjai, valamint a bözörményi szabadalvú párt képviselőjelöltje Lengyel Imre, továbbá Simonffy Imre kir. tanácsos Debreczen sz. kir. város polgármestere, Rásó Gyula alispán, Márk Endre és Dr. Pápay Imre debr. czei ügyvédek, Vértessi Arnold, lapunk f. szerkesztője s e sorok írója bankettre gyűltek össze a „Bika“ szálloda kisebbik éttermében. Számos lelkes felköszöntő mondott, Lévai Márton, Lengyel Imre, Simonffy Imre, Márk Endre, Orosz Gyula, Paksy Károly Bíró Ferencz, Rásó Gyula, Vértessi Arnold stb. urak által a bözörményi képviselőjelölt, a bözörményi szabadalvúpárt. Tisza Kálmán, Simonffy Imre, Orosz Gyula esperes, Vértessi Arnold szerkesztő, stb. A kedélyes társaság azon jó kívánással s azon erős hitben oszlott szét, hogy rövid idő múlva

szony. Ha azonban léptei ruganyosak, ajkán mosolyt látni, vigau, hangosan köszön és erőteljesen rendel ezt, vagy azt, akkor az asszony elutazott. Mily rettenetes egy különbség ez! — Az ilyen időlegesen özvegy férj rosszabb, mint az özvegy, a ki a szülei hatalom alól szabadult föl és megmenekedett az iskolától. De hát hogy is ne. Az apát, a tanárt ki lehet játszani, de az asszonyt nem. Es így igen természetes, hogy a felszabadulás miatt tamadó öröm sokkal erősebb a férjnél.

Látánk csak azok az utazó asszonyok ilyenkor kedves férjeiket, a kik ifju hévvel lépnek, otthonosan dobják le magukat a székre és mohón szívják be a vendéglői levegőt. — Mintha legalább is egészen másvilágon éreznék magukat. A pénzszéppel lármasznak annyit, amennyit hallgatni kellett otthon; s a hort bozó fiúnak megfogják a fálét, a miért kevés hort szállít, vagyis annyit, amennyit ottlon is kidukál. Szemeiket kerekre nyitják és ugy nézik a női közönséget; esettintenek a nyelvükkel, tetszésüknek adnak kifejezést és eszofoldva nevetnek, ha egy férjet látnak érkezní, vagy távozní a nejevel.

— Vízí már a segítségét az asszony — mondják gunyosan és jóízűt isznak abban az édes tudatban, hogy otthon nem várnak rájuk szemrehányással.

A cigányt mihamar előkerítik s eszükbe jut az a régi nóta, amely nem igen hangzott a házasság óta. Hogy is van az csak? Hanem a klarinétos ne menjen bele erősen. No cigány, egy, kettő

Soha olyan szivből jövő, egészséges nevetést, mint a minőt ezek a szabadságot férjek hangoztatnak. A szemükből könytör elő a kacajától, az oldaluk nyilamlanú kezd és látszik a nevetés okosta grimaszban, hogy igazi az öröm.

— Pszt. Hej cigány. Hadd el. Ne huzd. Hiszen ez az asszony nótiája.

— No, mi az ördög? Hát hová? Hiszen alig van éjféli. Nem is ittuk. Hej! cigány. Hogy is van az, hogy ...

Lengyel Imre urat egy üdvözölheti mint a bözörményi vál. korület orsz. képviselőjét.

Az udvar Budapestén. A budai királyi várpalota pár napra ismét megélnékül. Király ő felsége holnap este indul Bécsből, a rendes személyvonaton a h o z c s a t o l t k ü l ö n o s t á l y b a n. Budapestre 25-én, szerdán reggel 6 óra 48 perczkor érkezik meg. Alkalmasint holnap ünnepélyesen berekeszti az országgyűlést. S mivel ez a szokásos szertartások közt megy végbe, ő felsége teljes udvari kíséretével jön körünkbe.

A kiegyezési törvényjavaslatok. Az egymással kapcsolatos kiegyezési törvényjavaslatok, u. m. az osztrák-magyar vám. és kereskedelmi szövetség meghosszabbításáról és végül a bank szabadalom megújításáról illető törvényjavaslatok — mint arról a „Bud. Corr.“ értesül e hó 21-én és pedig az osztrák és a magyar egyidejűleg ő felsége által szentesítették, azonfelül ugyanaz nap a vámtariffa módosításáról szóló törvényjavaslat is megnyerte a legmagasb szentesítést. E négy törvényt holnap a „Törvénytár“ és az osztrák „Reichsgesetzblatt“ közli és ezzel kihirdetve lesznek. Az első három törvény 1888. január 1-én, a vámtariffa novella 1887. június 1-én fog életbe lépni. A vámtariffa novella keresztfülvitelére vonatkozó utasítások és rendeletek e hét végén fognak közzé tétetni.

Ki pusztul? Mi pusztul?

Határozottan merem állítani, hogy az ellenzék pusztulása, nem azonos kedves hazánk pusztulásával: dacára annak, hegyen völgyön halható a rémes felháltás: „Pusztul a haza!“ — Hogyan pusztul? Mint pusztul? Honnan tudja az ur? Kérdjük nagy ijedten, és a kiáltozóhoz lépünk kérni szives bővöb felvilágosítást a nagy pusztulásról, ámde mindannyiszor könnyebbült lélekkel látjuk, hogy a kiáltozó ur nem más, mint ellenzéki képviselő vagy újságíró, ki nem annyira a hazát, mint saját hízáát látja égni. Tudni való pedig hogy az ilyen ember sokott nagyokat kiáltani.

Nos, hát éppen azért bámuljuk e kiáltozást, mert a statisztika az ország vagyoni és forgalmi emelkedését, dacára a mostoha éveknak, de évről évre kedvezőbb színben tünteti fel sőt örömmel constatálhatjuk, hogy a tengerenteli konkurencia által okozott gazdasági válság, a magyar gazdaság életét kevésbé rendítette meg, s korántsem okozott annyi bajt, mint akár az angol, francia vagy német gazdánál észlelhető, hol tömeges bukások fordulnak elő. Megéreztek mi is, sőt megis szenvedjük, de egyuttal tudomásunkra adatott, hogy ellentétben képességünk nagyobb, mint Európá bármely gazdaságoságáé, s hogy mire leroskadnánk, a többinek már romban kellene bevernie. Akik tehát Magyarország pusztulását hirdetik, teint-

— Micsoda? Virág? Maga lelkem virágot áru? Hm. Hol vette azt a fehér eszót? H. E. J! Be csinos dereka van. Gyűjjön csak közelebb.

— Na hiszen. Majd. Hát már miért menjek én haza? Magam vagyok. Jean! Hozza csak tele ezt az üveget.

— Szsz. Elmenjünk? Ne olyan hangosan. Csakugyan? Nem tudják meg? Jó. Eljen a szabadság.

— Hahaha! Ez különös. Most hallom először. Már hogy én. Ön volnék papucs alatt? Erre, arra! Nincs az az asszony a világon. Ha itthon volna, elvinnék titeket is. Mi? Hát már nem isznak?

Ezek a felkiáltások és beszédek mindmind a férjektől erednek s azt a helyzetet bizonyítják, amelyben vannak.

Es van-e a világon csufolódóbb, mint egy ilyen szabadságot férj, a ki egy esztendőben kétszer esik esőrongési históriába. Hogy tele van a szája, ha az asztalgglegény törzs vendégu éjféli előtt akarnak menni.

— Micsoda fiatal! Iani sem tud. Szaiad aludni, mint a csirke. Fél kimaradni Ptuj! Szégyenlem magam. Micsoda? Hát meddig lesznek még tecek ezek az üve ek?

Hát azután megcsik ilyenkor rajta, hogy nem igen tud haza találni, nem találja a zsebébe a kulcsot akkor oda dölve a kapuzhoz így szól:

— Barátom! Edes barátom! Ilyen boldog, nem voltam az esküvőm óta. Edes; Csókolj meg.

Megcsik azonban gyakran az, hogy a mulatás összezavarja a nála történeteket és abban a hitben, hogy az asszony otthon van, vigyázva nyitja ki az ajtót, lábujhegyen jár, suttymben felelik le s a mit lehunyja szeméit, eléggülten, ravaszul gondolja:

— Alszik. Nem vett észre. Leföztem.

Bizony — ne menjenek az asszonyok fürdőbe.

M. K.

senek szét a nagy világban, és megfogják látni, hogy az amit észlelnék, — nem annyira a válság, mint inkább európai államok válságainak kihatása. Csak gyenge rezgése ama földindulásoknak, melyek más országokban sokkal erősebb rázkódásokkal és lökésekkel jelentkeznek. Hanem persze, aki az orránál nem lát tovább, avagy a mások tájékoztatáságát akarja felhasználni, a Tisza kormányának tulajdonítja mind azt a fogyatkozást vagy kellemetlenséget, melyeket Európa többi államai árasztanak reánk. Tessék a baj kuforrását badugni és megfogják látni, hogy ami pusztán hazai állapotainkat illeti, azon mielőbb segítve lesz. Előbb azonban, Európát kell kigyógyítani a betegségből.

Az a nagy ellenzéki kiabálás így választások idején, szezon dolog. A zene szól, a zászló lobog, mert a fürdő évad megnyült. Borzaszó a nyomor, hanem azért nagyokat eszünk, meg nagyokat iszunk, mert hála Istennek, van miből!

Hogy azonban az elejére visszatérjek; az ellenzék házának égését magam is hajlandó vagyok konstatálni. Az „Egyetértés“ csak nem régen vizsgálta a szébbali kerületek segélykiáltását: — „Országos nevével jelölteteket kérünk.“ — más szavakkal élve: „Ellenkezdesetben elvesztünk!“ — Persze, biztatja őket az „Egyetértés“, hogy nem éppen kell a zafaságához az országos név, és hogy megelégszik a szébbali központ nem vezérnek való szavazó polgártársakkal is, hanem a vidék nagyot káromkodik, hogy nem akarják megérteni. Pedig dehogyan nem. Csakhogy nincsenjejt. Egy-egy Ugron, egy-egy Polonyi egy-egy Orbán Balázs, ide oda elmozognak, de azok a jóból is megárt, aztán mit csinálhatnak annyi kerülettel? Ha csak országos nevé ember kell nekik, így is elvesznek, ha előnél nem, hát a második választásnál mikor nem jut egy Ugronból hatnak is, hanem odatolnak valakit, aki ma talán még nem is él.

Bezzeg egészen másképp van a szabadalvú pártnál. Itt meg azért jajgat a vidék, hogy a jelöltek majd szét szedik. Hat kérője is van egy asszonynak. Nem azért irnak a központhoz hogy jelöltet adjon, hanem hogy nek adjanak. Városi, megyei, vagy országos nevé vezérfértit, a milyen tetszik Miltóztasának benne válogatni. Majd nem ugy állunk a szébballal szemben, mint Ezterházy állt az angol lorddal, hogy több a juhásza mint amennyi annak a juha. Innét, s tova, annyi avagy több jelöltünk lesz mint amannak szavazója van.

Az lesz tehát az igaz még is, hogy nem az ország pusztul, hanem az ellenzék. A mult választás csak három évre szólt, még sem volt ellenzéki jelöltben fogyatkozás. Most kötelel fogják. Csak egy kicsit legyen a neve országos, hat felé viszik. De az lesz a furcsa, ha egy helyen sem fogják megválasztani. Vederemo!

Külföld.

A francia miniszterválságról folytonosan igen zavaros hírek érkeznek, a melyek alapján alig lehet még csak valószínűséggel bíró kombinációt is csinálni, miképen fog véget érni ez a kellemetlen crisis. Freycinet és Floquet állottak eddig előtérben miniszterelnökökkel. Ma már azt jelentik, hogy mindketten a jelötségnél maradtak, magát a cabinetalakítást pedig szép n magköszönték, másnak hagyva a tövises dicsőségét, hogy Franciaországnak kormányt adjon. Ki lesz a kiválasztott? Erre a kérdésre csak egy kérdőjel lehet a felelet. A zavar tetőpontján áll. Mondják, hogy a köztársaság elnöke átmeneti miniszteriumot tervez, Duclerc senatorral az élen miután egyéb megoldásokat hiában próbáltatott. Míg a válság mindent bizonytalan színben tüntet föl, ezalatt csak Bóu i a nger táborkok látszik szivárolni, hordatva a tömeg éretlen szenvedélyei által. A hadügyminiszterium tün-tetést próbáltak mellette, a boulevardokon „Vive Boulanger ministre“ kiáltások nyugtalanították azokat, a kik nyugodtan tudnak gondolkozni Franciaországnak sorsa fölött. Parisban a pótválasztásnál pusztá demonstrációból 50.000 szavazatot kap, a vidékről egymásután érkeznek a nyilatkozatok, melyek Boulanger maradását sürgetik, ugy hogy az „Intransigeant“ alig győzi közölni azokat. Nem csoda, ha ilyen körülmények között minden miniszterium-combinációban — pedig ebből van elég — benne van Boulanger, és ha a német lapok a legkeesebb guynnyal nyilatkoznak a francia zürzavar felöl. Így a „Post“ azt ajánlja Grévynek, bizná meg — Boulanger a cabinetalakítással; — a „Kreuzzeitung“ pedig diktatorknak candidálja a generálist. Ezek a maró megjegyzések illusztrálják a francia állapotokat.

a tűz

Uto
Vin
A s
le
Feh
be

Uto
Vinc
Fehé
bé

Uto
Vinc
Boro

Uto

umban
ségi vi
A pünk
kollekt
ma kez
akadém
május
A hitte
tartja e
melyen
dalmi p
szónokl

nács ké
az árok
lejtés r
ezen új
darsi é
állásain

reocen
desi vor
porodno
a r. kat
szédsá
ri telepe
magyará
sik ugya
vid idő
termény
korgyar.
lásához

gája. A
zászlóalj
lött, hét
gát a fel
Béla altá
tartotta

libloi Gr
zölte a
nagy és
alatt, a
gas vend
zett Clai
százados
kas Dán
örnagya,
rossy La
A tábor
szőr a 6
hadnagy
kasait p
különös
nak kiké
szernagy
egyenkén
gúl a né
megnézte
a derék
táborsz
eredmény
déli 12 ó
nagy már

— F
nagy feké
bíró neut
eltévedt.
részesül

— F
ben állom
való vissz
senty fog
iben, mely
vésüket o
ueyt telje

— A
fagyos sze
viselték
illenek a
nének, ha
tagadnak
hogy a leg
ratnak, elé
gyümölcsö
halandók.
méletes m
szent is ké
ijesztőe f
cipős ész
dorgésén,
galomban h

Napi hírek.

— A „Debreczeni Ellenőr“ gyűjtése a tűzkárosultak javára.

Eperjes javára.

Utolsó kimutatásunk . . . 151 frt. 80 kr.
Vincze Viktor ur Szolnokról 1 „ „
A Széchényi utca ref. leányiskola növendékei . . . 50 „
Fehér Hermann ur a „Bika“ bérloje és személyzete 11 „ 01 „
Összesen 164 frt. 31 kr.

Nagy-Károly javára

Utolsó kimutatásunk . . . 103 frt 31 kr.
Vincze Viktor ur 1 „ „
Fehér Herman ur a „Bika“ bérloje és személyzete 10 „ „
Összesen 114 frt. 31 kr.

Toroczko javára.

Utolsó kimutatásunk . . . 45 frt. 10 kr.
Vincze Viktor ur 1 „ „
Boros Sándor ur 2 „ „
Összesen 48 frt. 10 kr.

Csik-Kozmás javára.

Utolsó kimutatásunk . . . 3 „ „
Összes gyűjtésünk : 329 frt. 72 kr.

— A főiskola köréből. A főgymnáziumban tegnap fejezték be az írásbeli érettségi vizsgálatokat, melyekre 76 ifjú jelentkezett. A punkósti szünidő a főgymnáziumban és a kollégiumban elhelyezett elemi iskolákban ma kezdődött meg s június 2-ig, tart. Az akadémia tanszakokon a punkósti szünidő május 21-dikétől június 6-dikáig tart. — A hittanszaki önképző társulat jun 8-dikán tartja a munkálkodását bezáró diszgyűlést. melyen felolvastattak az évre kiírt irodalmi pályázatok eredménye s lesz verseny szónoklat és imádkozás is.

— A város építkezései. A városi tanács két új tanítói lakás építését rendelte el az árok és kutatózai iskolák mellett. Az árlejtés rövid idő múlva meg fog tartatni ugy ezen új építkezésre, mint a hortobágyi, kardarosi és látóképi pusztai csárdák rozzant állásainak kijavítására.

— Iparvadás Debreczenben. Debreczen sz. kir. város területén lévő közlekedési vonalok az idén két iparvadászal szaporodnak. Az egyik az északi vasúttól a r. kath. temető mellett indul ki s a szomszédságában lévő hatalmas d. o. h. á. n. y. g. á. ri telepet hozza közvetlen összeköttetésben a magyarállamvasutak pályaudvarával. A másik ugyanezen pályaudvart köti össze a rövid idő múlva közhasználatba bocsátandó termény és aruraktár épületeivel (volt ozukorgyár). Mindkét vasut alapítványai csinálásához már hozzáfogtak.

— A honvéd tanzászlóaljok vizsgálja. A városunkban elhelyezett két honvéd zászlóalj eddigi kiképzésének eredménye följött, hétfőn és kedden tartották meg a vizsgát a felsőbb parancsnokok. Hétfőn Ghycoz Béla altábornagy, mint kerületi főparancsnok tartotta a szemlést, tegnap pedig az adlatus liboi Gréff Edg lovag tábornagy eszközölte a vizsgát. A két zászlóalj Körössy Örnagy és Keszier százados parancsnoksága alatt, a Nyulás előtti térségen várták a magas vendéget, ki pontban 8 órakor megérkezett Clair Gyula alezredes, Vörös Sándor százados segédisztjei és Kassai Farkas Dániel ezredes Gőrgői Vincze örnagy, Szilávy Béla százados, Járossy Lajos főhadnagy segédisztje kíséretében. A tábornagy átvéte a jelentéseket, először a 6 század 24 szakaszából Szombathy hadnagy és Dur-unosi tiszthelyettesek szakaszait parancsolta elővezettetni és ezeknek, különösen a Szombathy hadnagy szakaszának kiképzésével igen megvolt egy a tábor szernagy mint kísérlete elégedve. Ez után egyenként vezettette elő a századokat s végül a népfelkelő tisztek kised csapatját is megnézte. Alapos vizsgálat volt ez, melynek a derék honvédek kitünően megfeleleek, s a tábornagy ki is jelenté, hogy a kiképzés eredményével meg van elégedve. A csapatok déli 12 óra után vonultak be. A tábornagy már tegnap elutazott városunkból.

— Eltévett kutya. Egy rendkívül nagy fekete s e mellén hosszú fehérsávval bíró neufundlandi kutya szombat délután eltévett. A szives megtaláló illő jutalomban részesül Dr. Török Józsefnél.

— Katonazene hangverseny. A helyben állomásozó 39 ezred zenekara Aradról való visszatérte után holnap este hangversenyt fog tartani a „Korona“ szálló éttermeiben, melynek jelenlegi bérloji mind-n törek véstket oda irányozzák hogy a közönség igényeit teljes mértékben kielégíthessék.

— A kegyelmes Orbán. A májusi fagyos szentek az idén szokatlanul szeliden viselték magokat, a mint valóban ugy is illenek a szentekhez. Okosabban is cselekednének, ha minden esztendőben ennyire megtagadnák előjogaikat melyek abban állanak hogy a legtöbb esztendőben jóval előbb leartatnak, előbb beszürelinek s előbb lesznek a gyümölcsöt a fákról mint a többi közönséges halandók. Pongrácz, Szervác, Bonifác ki-méletes modorát Orbán, ez a pót fagyos szent is követte. — Tegnap este felé ugyan ijesztően fenyegetődzött; a levegő lehült s csipős északkeleti szél gyuulódott azok di-dergésén, kik az übercziherb már régen nyugalomba helyezték valamelyik titkos zalog-

házasnál. — A kertészek aggodalmasan takargatták el a közeledni vélt fagy elől legbecesebb virágaikat, plánta ültetvényeket s a gazdák félelemmel gondoltak az éjjelre, a melyik tönkre teszi szép reményeiket. De hála hála istennek éjjel a szél irányra megfordult; délnyugatról fellegek törnyosultak az égre s csendes meleg eső áztatta meg a földet. Debreczenben tehát nem történt semmi baj. A reggel a legszebb májusi reggel volt. De vajon az ország más részeiből nem jönnek-e csapás-hírek?

— Hymen. Aszalay Sándor m. kir. pénzügyi fogalmazó s es. kir. tartalékos hadnagy f. hó 19-én jegyezte el Hruzek új aradi takarékpénztári igazgató bájós és művelt lelkü leányát Klementinét.

— Filoxera Barádon. A Debreczen közelében fekvő Barád községben Kis Gy. János szőlőjében a filoxera rovar pusztít; a szőlőtőkék 20 □ ölnyi kiterjedésben mind kivesztek. A b-újfalui szolgabírósig intézkedések tétele végett a biharmegyei alispáni hivatal megkereste.

— Azon érdekes kirándulásra, melyre hazánkban már oly nagy számmal jelentkeztek s melynek tagjai Velenczében is nagy előkészületekkel várják, a helybeli városi menetjegy irodában Katz Jakab urnát még csak holnap, azaz 26-ig lehet jelentkezni. A kéjvonat, melyre igen olcsó jegyek adtnak ki, f. hó 28-án fog Budapeston at Fiuma és Velenczére indulni.

— Endersz Cirkuszának naponta szép számu látogató közönsége van, bár az esős idő sokakat visszatart az odaváló meneteltől. A mutatványok, melyeket a 18 tagból álló társulat lovarnói, eröművészei, bohócai adnak: eléggé változatosak, — ügyesek és mulattatók. Esténként jobb szórakoztató mulatságok hiányában, érdemesek a meglekintésre. Endersz társulatával innen Aradra készül menni, hol a főkapitányál már tudakozódott is az engedély után.

— 5500 frt a bögöben. E czímmel írtuk meg azt a rejtélyes lopást, melyet a Szentgyörgy napi nagy vásárkor egy debreczeni korcsmában egy makói sertés kereskedő tárczáján elkövettek. — A büntényrészességével több muzikus cigányt vádoltak, debreczenieket és nagyváradiakat, kiket a rendőség el is fogott, s átadott a helybeli kir. ügyészségnek. Ezek közül ötöt most szabadlábra helyeztek, mert ellenük semmi bizonyítható nem volt. Még egy cigány van fogva de ezis tagad mindent bár 100 főt találták nála, felesége is, az egyedüli terelő tanu ellene, visszavonta azon vallomását, hogy a pénz férje egy pénzébe rejtette el. A tekintélyes összeget tehát ugy látszik — csakugyan elhegedítte valaki. De hogy ki, azt még eddig nem sikerült kitudni.

— Mennyit gyalogol egy ember egy évben? — erre a kérdésre érdekes statisztikai kimutatással felel meg a „Herkules“ legújabb száma. A déli vasut budapesti igazgató-ságának egyik előkelő tisztviselője ugyanis egy lépésmérő óra segélyével pontos följegyzéseket tett egy egész év tartama alatt, hogy hány lépést tett? A lépésmérővel 100,000 lépés ellenőrizhető. A följegyzések 1886. márczius 23-én kezdettek meg s hetenként folytatván, 1887. márczius 24-én következő eredményt tünteti föl: A 1 évet tartalmazó 365 nap alatt tétett összesen 4964,527 lépés = 3818.9 kilométer, egy kilométerre 1300 lépést számítva. (Ez összesben foglalatik egy 1886. július 25-től augusztus 23-ig tett tiroli hegyi tour is 746,055 lépés = 573.7 kilométerrel.) A 365 napon át uapoként átlag tehát 13,501 lépés = 10.4 klm = 2.5 óra mozgás esik. Vagyis az év 8760 órájából mozgásra összesen csakis 912.5 óra = 38 nap (per 24 óra számítva), míg egyéb nappali foglalkozásra 5040 óra = 243.8 nap alvasra pedig (esti 11 órától reggeli 7 óráig) 2007.5 óra = 83.2 nap esik.

— Biharmegyei hírek. A Köröz s áradása a mily rohamosan jött, ép olyan gyorsan meg is azúnt. A váradiak ma már minden vesélyen tul vannak. — A n. v. áradikereskedő ifjak körében, legközelebb érdekes reformok fognak végbemenni. Az új elnökség (Kunz Gusztáv elnök és Fényes Manó, alelnök) a legbuzgóbb tevékenységet fejtí ki, hogy az egyelet virágzásra emelje. — A belényesi vasut bejárása. A közlekedési miniszter, elrendelte a drágo-ékei-belényesi vonalrész műta-rendőri bejárását. A bejárás időjeül pedig f. évi június 7-ikét tűzte ki a miniszter. — Blaskovich Melanie kisasszonyok a belügyminiszter Bécsbe leendő kivándorlás céljából megengedte, hogy a magyar állam köteleketeivel együtt a bécsi tanács utján lesz kézbesítve B. M. kisasszonynak, ki e szerint legközelebb megváltik Nagyváradról, hogy egy moészvállásu fiatal bankár bárónak nevévé legyen — Jótékony cselekvés hangverseny. A n. károlyi tűzkárosultak és az eperjesi kollégium javára szombaton május hó 21-én délután 5 órakor Ért-Mihálytalan Linóri kávéházában hangverseny tartatott. — Hymen Füzeséry Kálmán sárándi lakos f. hó 19-én jegyezte el Kovács Emília kölyi földbirtokos urhölgyet. — Derecskén két tűz is volt. Sárány Imrénének égett el egy kaza szalmája ismeretlen okból. Szűcs Mihály volt vendéglősnek pedig egy jégverme gyuladt ki s leégett. — A nagyváradi főgymnáziumban a 21. a főreáliskolában pedig 7 ifjú jelentkezett érettségi vizgára.

x Az emésztés zavarai. Az emésztő szervek, melyek által a tápanyagok a test táplálására feldolgoztatnak, egészségünkre nézve természetesen a legnagyobb fontossággal bírnak, e szervek működésének minden zavara, tevékenységi képességének hanyatlása, izgatottsága s fűnnakadása kóros állapotokat idéz elő nagyobb vagy kisebb arányokban. A ro z emésztés miatt az alhas bélsá-tornaállománya is szenvedő állapotban jut. Ha aztán kellő helyen s időben nem alkalmaztatik a helyes gyógykezelés, akkor a legkülönbébb betegségek tünetei jelentkeznek. mint p. o. verszegénység, sápkór, tagok zsbiboradása, étvágy-hiány, savanyu büfögés, gyomor-fájás, nyomás a belekben, általában alhasi fájdalom, szorulás, hasmenés, kólika, sorvadás, máj és epebajok. Ez esetekben Brandt R. gyógyszerész svájci labdacseit (egy dobozzal 70 kr. a gyógyszerárakban) sok orvos, mint legjobb szert ajánlja, mivel kelle-mes, biztos hatása van s egyáltalában nem ártalmas.

A májusi hűvös napok.

Igazi didergős idő van, a levegő tele vízpárával s metszően hűvös szél sűvit végig az utcákon. Budapest követe Orbának, a ki erős konkurencziát esinál az ősmert három nevű fagyos szentnek, Szervácznak, Pongrácznak és Bonifácznak. Egy szóval a május 10—20 dika körül hideg napok, rendes szokásukhoz képest, az idén is beköszöntött k.

E jelenség, az időjárásnak ez a rendszeres hidegre fordulása, nemcsak azért osodálatos, hogy Svédországtól kezdve kiterjed egész Németországra, míg Franciaországban csak kis mérvben, Angliában pedig mondhatni épen nem jelentkezik, hanem azért is, mivel évszázadok óta következetesen mindig május 10—20 közt áll be. Már 892-ben és 1118-ban is erős májusi fagyokról tesznek említést. 1353-ban Sziléziában és Lengyelországban május közepén erős havazás volt, s a magas hőrtég egy egész hétig megmaradt 1584-ben május 10-ről 11-re virradó éjjel Leitmeritzben olyan erős fagy volt, hogy a bor megfagyott, a dió, szilva- és barackfák pedig tönkrementek. 1594. májusban a vetés virágában elfagyott és 1763. május 12-én reggel a sváb apokón a kutakon jégesapokat lehetett látni. Még több adatot is lehetne felhozni, de ennyi is elég arra, hogy belássunk, hogy valami erős ok működik közre ennek az évszázadok óta tartó következetességnek az elő-idézésében.

Dove szerint e tünetény általános voltát a következőkben lehet összefoglalni:

„A májusi hóváltások kizárólag északi és keleti szelekkel lépnek fel. Legkorábban, azaz május 11-én, Svédországban a keleti cenger vidékén és keleti Németországban mutatkoznak. Pommerániában és Megeburgban 12 ikét lehet a fő hideg napnak mondani. Svédországban és Sziléziában 13-ika, Westfáliában és a Rajna vidékén 14-ike a leghidegebb nap. Franciaországban, hol az egész csak kis mérvben észlelhető, — a hóváltások 14. és 15-ika közé esnek. — Kelet-Frizországban május 18-ikától kezdve és Szibériában még későbbben lép föl a hideg. Az egész körülményt csak azóta kezdik tökéletesebben érteni, mióta a napi időjelző térképek használatban vannak, melyek lehetővé teszik a légnyomás, hőmérsék és a szelek eloszlásának szakadatlan megfigyelését. Ezeknek a segélyével lehetett 1881-ben kimutatni, hogy a hőmérsék esések mindig nagy mérvű depressziók kíséretében jelentkeznek, melyek Skandináviától kiindulva keleti és közép Németországon keresztül Magyarországra és délnyugati Oroszországra felé húzódnak, míg a brit szigetek fölött tartósan nagy a légnyomás.

Egyes években ezeket a depressziókat egész Lappföldig lehet követni és a napi térképen tisztán látható, a mint ez a depresszió dél- és délnyugat felé lehúzódik s az északnyugati szelek beálltával Németországban a hőmérsék csökken, ugyannyira, hogy az észak és északkeletről éjjeli fagyot hoznak. E furosa tüneténynek a légnyomás bizonyos eloszlására és a kis légnyomásnak Skandináviától dél felé tartó rendszeres terjedésére való visszavezetését a későbbi kutatások is igazolták, hogy a 3 fagyos szentet joggal tekinthetjük Skandinávia szülöttének. De ez által a dolog megértésében csak egy lépéssel haladtunk előre, mert csakhamar fel-mérül az a kérdés: miért állnak be ezek a skandináviai depressziók oly nagy következetességgel éppen ezeken a napokon s miért húzódik ez a depresszió rendszeresen északról dél és délkelet felé? Mi az oka a légnyomás e különös eloszlásának, éppen az említett napokon. Ezekre a kérdésekre Bezold tanár igyekezett megfelelni és a következőkben foglalta össze kutatásainak eredményét:

„Mikor-tavaszzal földrésznél délről elkezd melegedni s így a tengerek és a kontinensek egy a hőviszonyok mint a légnyomás tekintetében szerepet cserélnek, ilyenkor a Balkán-félsziget, az Adria és Fekete tenger közt fekvő vidékek együtt egész a Kárpátokig, egy előretolt kis kontinens szerepét játsza. Ennek megfelelőleg a melegedés ott és különösen a magyar alföldön igen gyorsan megy végbe és ott aránylag alacson légsúly mérő állásu terület keletkezik, más szóval igen kedvezők a depressziók keletkezésére. — Ez pedig a nyugati Európában uralkodó és ebben az időben észak felé mindinkább ki-terjedő nagy légnyomásokkal kapcsolatban a

szélnék általános törvénye szerint Németországban északi szeleket s így hőmérsék csökkenést idéz elő. Ez azonban aránylag csak rövid ideig tarthat. Ezek a depressziók Magyarországon az esőzések s az ezekkel járó felhőzetek következtében, melyek a hirtelen melegedést akadályozzák, korlátot vetnek a hőmérsék gyors emelkedésének. Ezzel egy-szersmind esleik a depressziók oka is s így a hideg periódusok is véget kel érni.

Ebben a magyarázatban kétségtelenül sok van de azért még mindig sok nehézséget hagy elhárítatlanul s így pl. nem fejtí meg, hogy ezeken a hideg napokon miért van a n. g. l. i. a. b. n. folyton nagy légnyomás. — Ez azonban ép oly fontos a tünetény létre-jöttére nézve, mint délen az alacsony légnyomás, mivel észak-nyugati szeleket föltételez, melyek kíséretében a skandináviai depressziók rendszerint jelentkeznek. Ha ez a magas nyomás május 10—11 közt nem áll be, akkor a fagyos szentek más utat követnek. Ez volt az eset például 1836-ban, mikor Angliában is erős hidegek voltak az említett napokon. Az akkori május Közép Európában a hőmérsék megfigyelések rendszeres művelése óta egyike volt a leghidegebbeknek. Európa északi részeit pedig ugyanakkor a meleg öltött szokatlan mérvet. Mig Péterváron a hőmérő 18 fokot mutatott, Edinburgban a tavak befagytak s a Moselen a szőlők, Badenben pedig a gyümölcsfák tönkre mentek. Mindezekből kitűnik, hogy e sajátszerű tünetény okainak fűrkészésében sokra mentünk ugyan, de azért még mindig nem mondhatjuk, hogy minden erre befolyással bíró körülmény nyel tisztában vagyunk. — Tegnap több felé voltak erős havazások, különösen Stájerország több helyéről jelentik, hogy ott nagy hó esett.

A budapesti gaonatorzsdéről.

Május 24.

Buzábaan ma is elég élénk volt a forgalom. A kínálat, miután a malmok enged-ményeket tettek, kedvező jelleget öltött, az irányzat szilárd maradt s mintegy 25.000 métermázsza 5—10 krral magasabb áron kelt el. Ellenben más magvakban gyér volt a forgalom, az irányzat és árák azonban változatlanok.

A határidőkben buza május—júniusra emelkedett, buza őszre azonban csökkent. Tengeri lanyha, repce szilárd. A déli tőzsdén buza szilárdabb irányzatot követett, tengeri lanyhult. Eladatott buza máj.—jun.—ra 8.98—9 fton, buza őszre 8.02—7.98—8.01 fton, tengeri máj.—jun.—ra 5.52 fton, jun.—jul.—ra 5.54—5.51 fton, július—aug.—ra 5.70—5.64 fton, zab őszre 5.91—5.89 fton.

A határidők hivatalos jegyzése: Buza tavaszra 9—9.03 fton, buza őszre 9—8.01 fton, tengeri máj.—jun.—ra 5.52—5.54 fton, tengeri július—aug.—ra 5.64—5.66 fton, zab őszre 5.89—5.91 fton, káposztarepce aug.—szept-re 11²/₈—11³/₈ forintot.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST máj. 25. A király Ö felsége ma reggel a személyvonathoz csatolt udvari kocsikban megérkezett. Tiszteletére nagy és díszes közönség gyűlt az indóházhoz a királyt Pest megye főispánja, a polgármester, főkapitány és Hieronymi vasutigazgató fogadta. A pályaudvarban, a mint kiszált Ö felsége, a fentnevezett urakkal rövid ideig igen szívélyesen társalgott, — s azután a tömeg lelkes éljenzése i közt a királyi várpalotában hajtatott.

A képviselő és főrendi ház ma tartották meg zártüléseiket.

Felolós szerkesztő és kiadó laputalajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Több mint 500 drb.
magas törzsű rózsák

leszállított áron

ELADÓK

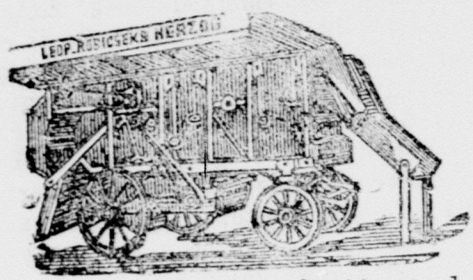
100 drb választás szerint 30 frt.
50 „ „ „ 18 frt.

Klimó K.

mag és virág üzletében czepléd-utca
Debreczenben.

FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérnöke és több kiváló gazd. gépgyár képviselője
Budapest, Üllői-ut 26., Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyarában készült, tüzvészelyt elhárító szikratűzvel ellátott és fa-, szén- s szalmatűzésre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű LOCOMOBILOKAT

melyeknél a nagy tüzszekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik: az ugyanazon gyáron készült, felülmúlhatatlan munkaképességű

48", 54", és 60" széles

vaskeretű gőzcséplőgépeket,

két szab. kiváló fontosságú szerk. újítással és pedig:

- az aj, maguk között négyzetű alakot bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott törekrosta, mely által a törekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;
- a meghosszabbított rózsa asztal, mely a szalmának egy második kiválasztását szolgálja s mi által a szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m. övéri és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstataáltak.

2, 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerejű locomobiljaimat

hozzájuk tartozó pánczélszeges cséplőgépeikkel, valamint mindenféle járgányesépgépeket, Hollingworth, szenagerebélyeket, fűkaszáókat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és solid szerkezetű mezőgazdasági gépeket nagyon kedvező ártalattal árak mellett.

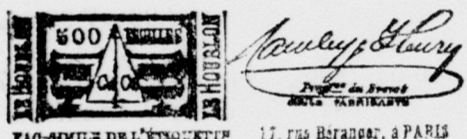
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A LEGJOBB cigarettá-papír

LE HOUBLON

francia gyártmány.
Cawley és Henrytől Párisban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.

Ezen papír Dr. Pohl J. J., Dr. Ludwig E., Dr. Lippmann E. bécsi egyetemi vegyészeti tanár urak által legjobban ajánlatik, és pedig kitűnő minőségű határozott tisztasága miatt, és mert annak semminemű egészségre ártalmas káros hatása nincs hozzáadva.

Zajlatlanul működő

zárredőnyök

ajtók és ablakoknak aczépléh és fából

nap-ponyvák

és kemény-rakványt készit

E. S. Rosenthal örökösei Bécs.

Az első magyar

gyapjmosó és bizományi részvény-társaság

BUDAPEST, V., Kárpát-utca 9. szám.

Ajánljuk a 19. forgalmi és idényének beálltával a t. ez.

gyapjtermelők és gyapjukereskedőknek

ez alkalommal különösen intőzetünk igénybe vételét a gyapju legelőnyösebb értékesítése végett, mivel a kedvező hangulat alapján nálunk gyáriilag mosott s a gyárosok által inkább vásárolt gyapjukért magas árak elérése van kilátásban.

Tetemes javítások mosógépeinken képesítettek a gyapjukat most jóval gyorsabban s kitűnő mosással bocsátani eladásra. Elvállalunk igen mérsékelt feltételek mellett mindennemű hátonmosott, szírbán nyírt és timárgyapjut gyárszerű és bizományi eladásra is, és a nálunk raktározott s saját költségünkön a legnevezetesebb biztosító intézeteknél biztosított gyapjuért

raktárdij s biztosítási illeték nem fizetendő.

A gyári mosás végett hozzájuk küldendő gyapju részére készséggel kölcsönzünk fűes zsákokat ingyen és kivánatra a nálunk raktározott gyapjura előleget nyújtunk mérsékelt kamat mellett.
A vasut és gőzhajó állomásokhoz érkezett gyapjgyárunkba való átszállítását jutányosan eszközöljük és kérjük a küldeményeket pontosan ezéjünkre

Első magyar gyapjmosó és bizományi részvény-társaság BUDAPESTEN

ezimezni. Az osztályozás és mosás sorrendben és gyorsan történik és a legesélyesebb mennyiség is szigorúan elkülönítve mosatik, ennek megtörténte után a mosás eredményét a körülbelül elérhető árral együtt a tulajdonosok között osztjuk.

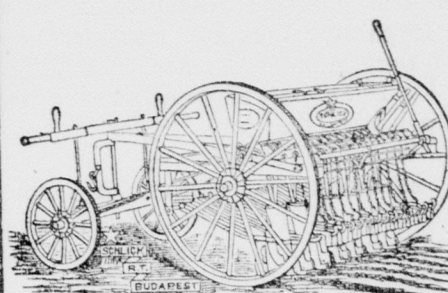
Mintán a gyapju a vevő részéről átvettett, a gyapju árával és az elszámolással azonnal szolgálunk, felvilágosítások készséggel adunk és kimerítő programok díjmentesen küldetnek.

Első magyar gyapjmosó és bizományi részvény-társaság Visontai Kovách László, elnök.

Minden kívánt felvilágosítás városi irodánkban Neugebauer Gyula úrnál, Károly-körút 3 sz. Huzár féle háznál is készséggel adatik, hol programok is kaphatók.
(Utánpótlást nem díjaztatik.)

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE

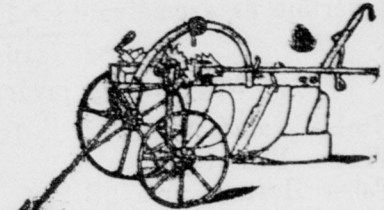
GÉPGYÁR-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,
Központi iroda: VI. Váci körút 57. — Gazdasági géposztály: Külső Váci-ut
1696-1699

Schlick féle szabad-dalmazott

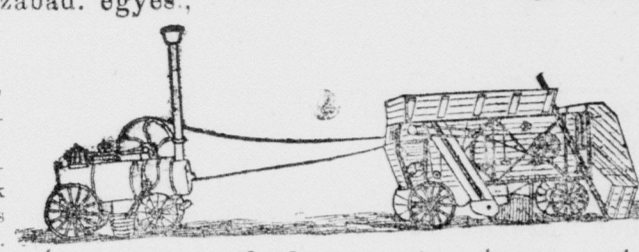
"Triumph" sor etőgépek

Legnagyobb kitérés a vetőgépekre: arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Gőzcséplők, járgány-csépők, gabonarosták, őrlőmalmok, takarmány-készítő és egyéb gazdasági gépek.

Schlick-féle szabad, egyes, rayol, kettős- és hármasekék, 2 első díj, aranyérem és még 3 egyéb kitérés.

Legelőnyös fizetési feltételek. Előnyös fizetési feltételek.

Legelőnyös árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem 1 sorsjegy 11 csak 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

3136
1887.

Hirdetmény.

A vízjogi törvény 1885 évi XXIII. t. cz. 191 §-sa értelmében felhívom a város területén létező azon víziművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, illetve a 20 évi háborítatlan gyakorlat igazolását a m. évi szeptember 6-ól 6112/1886 sz. a. ki-bocsátott hirdetmény folytán folyó évi február 1-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt vagy is folyó 1887 évi november 20-ig (bezárólag) az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik, s víziműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyerése céljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vízjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében béklyeg és illetékmentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetékekre, nyilvános és magán csatornákra, védgátakra és szilipekre egyaránt érvényes.

Kelt Debreczenben 1887 május 16.

Simonffy Imre.

kir. tanácsos. polgármester.

BAZILIKA

sorsjegyek.

Évenként 3 huzás!

1887. évben főnyeremények:

Junius 1-én: 200.000 forint o. é.

December 1-én: 100.000 forint o. é.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igény- 15 sorsjegy 24 havi részletű á frt 2,20

Jegyek 10 " 24 " " " " 4,40

azonnal járszái joggal már a legközelebbi

1887. Junius 1-én törlnő huzáshoz.

A legkisebb nyereménynyel kiluzott sorsjegyek a nyereményhuzásoknál is tovább játszatnak.

A Pesti magyar kereskedelmi bank VÁLTÓÜZLETE
Budapest, Dorottya-utca 1.

Szerkesztő
S. E. Chényi
előfizetési p
valamint
minden k
Bérmentetle

XIV

T
Ugy
címűt
lami tó
ki mag
cia hely
nok, aki
kerül és
Nos hát
reket. Ig
szélni a
politiká
vagy ujs
tetelezi
széheti
De legki
igy. Err
tőfranczi
sem bírn
jönni, és
mit higye

Csak
egy fő f
ria-Magya
vitálnia,
okkupáci
mestert
megéjlene
hogy ő is
Magyarra
körülbelü
lehet az
ért fősvé
Valamint
a kelet fe
nélkül ke
lott hara
hogy mi
getni a k
nem tudja
felé való
Ugy
bali diplo
lamely

A „Deb

A k

— N
mondtam,
lekedtem.
De h
minden. M
után? Mi
kor meg a
lól jött-e a
nala a g
fogták?

Mit fe
hogy igen
cselkede.
sem ő csele
ságnban, o
neki eszébe
oda ért, me
dült? Ki h
oly kabult
nem jött a
hába.

— L
radt ekkor
uram szükr
kéből.
— N
dedbe, mi
jegyző.
De a
mondott. Ó
— Ne
az előjáró
— Eu
Megyes Fe
S elől
— Er
uraimék, m
bűnös.